

ریشه خوبی‌ها را دریابیم

خانواده‌ها و متولیان برگزاری مجالس عزا از جمله مدیحه‌سرایان و ذاکران اهل بیت(ع) باید نسبت به نکات تربیتی مربوط به کودکان در این ایام حساس باشند.

خانواده‌ها و متولیان برگزاری مجالس عزا از جمله مدیحه‌سرایان و ذاکران اهل بیت(ع) باید نسبت به نکات تربیتی مربوط به کودکان در این ایام حساس باشند.

چیت چیانهانی چیت چیان، عضو هیئت علمی مدرسه دانشجویی قرآن و عترت دانشگاه تهران در گفت و گو با ایکنا درباره ضرورت حضور کودکان در مراسم عزاداری سیدالشهدا(ع) گفت: اساساً یکی از نکات تربیتی در کودکان ایجاد زمینه انس و معرفت با اهل بیت، قرآن و خوبی هاست. شرکت در مجلس عزاداری اهل بیت(ع) نیز از همین دسته است و به دلیل شور و حماسه ای که دارد، از نظر تربیتی اثرگذاری بسیاری دارد.

وی با تأکید بر رعایت نکاتی درباره حضور کودکان در عزاداری‌ها افزود: خانواده‌ها و متولیان برگزاری مجالس عزا از جمله مدیحه‌سرایان و ذاکران اهل بیت باید نسبت به نکات تربیتی مربوط به کودکان در این ایام حساس باشند. به این معنا که یکسری از نکات را باید جامعه مداحان مورد توجه قرار دهند و یکسری از موارد نیز از سوی والدین مورد توجه باشد. مداحان باید توجه کنند که بخش‌هایی که روضه مکشوف محسوب می‌شود، اصلاً برای کودکان خوب نیست و مجلسی که حضور کودکان را پذیرفته است، باید به این مسائل توجه کند و نسبت به این مسائل تقوا و کنترل داشته باشد.

چیت چیان ادامه داد: لزوماً نباید همه هیئت‌ها برای کودک باشند، اما راه اندازی هیئتی برای کودکان می‌تواند برای آن‌ها مناسب باشد. البته نه جایی که صرفاً کودکان در آن نگهداری می‌شوند، بلکه در هیئت‌های بزرگی که خانواده‌ها به همراه فرزندان خود حضور می‌یابند، هیئت‌های مناسب کودک نیز در کنار خود قرار دهند و این مسئله اشکالی پیش نمی‌آورد. در مجلس کودکان باید سخنرانی همراه با داستان‌گویی و تمثیل و متناسب با فهم کودکان باشد.

وی در ادامه بیان کرد: فضای هیئت‌ها باید برای کودکان مناسب باشد و پدر مادرها هم باید بدانند که اگر فرزندان‌شان را به هیئت بردند، اولویت اول فرزندان هستند، در غیر این صورت کودکان را به هیئت نبرند. در واقع باید در هیئت به بچه‌ها خوش بگذرد و حالشان خوب شود و نباید طولانی بودن مراسم آن‌ها را کلافه و خسته کند و نباید عرصه برای آن‌ها تنگ شود، در این صورت دلزده خواهند شد. منظور این نیست که فضای شاد برای آن‌ها فراهم شود، بلکه جذابیت اهمیت زیادی دارد و داستان و قصه‌گویی و فعالیت‌های متناسب با کودکان می‌تواند برای آن‌ها جذابیت داشته باشد.

چیت چیان تصریح کرد: کودکان می‌توانند در بخش‌های مختلف عزاداری مانند پذیرایی کردن، نصب پرچم و... با بزرگترها مشارکت داشته باشند. این امر فرصت تجربه دینی را برای خانواده‌ها و فرزندان فراهم می‌کند.

حضور کودکان در فضای حزن‌انگیز

وی در پاسخ به اینکه چرا برخی معتقدند بچه‌ها نباید در فضای حزن‌انگیز حضور پیدا کنند، گفت: این حرف غلطی است، اینکه فضای هیئت‌آکنده از شور و حماسه است، همین یک نکته برای کودکان، اثر تربیتی دارد. اما نکته مهمتر این است که هر آنچه از چارچوب آن خارج شود، غلط است. یعنی اگر حزن مجلس را از تقوای خودش خارج کنید، برای بزرگسال هم اشتباه است. چنانچه فیلم وحشتناک و ترسناک برای بزرگسال هم بد است و ربطی به کودک و بزرگسال ندارد. وقتی مجلس آکنده از شور، حماسه و عقلائیت می‌شود، این حزن رشددهنده خواهد بود.

این عضو هیئت علمی مدرسه دانشجویی قرآن و عترت دانشگاه تهران در ادامه بیان کرد: اینکه برخی روانشناسان معتقدند، حزن به طور مطلق باعث افسردگی می‌شود و کسی که گریه می‌کند، افسرده است، این‌ها یکسری تعاریف غلطی است که نمی‌توان آن‌ها را مبنا قرار داد و باید از آن‌ها پرسید که دلیلشان چیست. هر حزنی غم و غصه نیست. حزنی که مربوط به ابا عبدالله الحسین(ع) است و تجربه کردیم که چقدر در آن شور و انگیزش وجود دارد، برای فرزندان اثر مثبت دارد، مشروط بر اینکه تقوای لازم متناسب با آن‌ها را رعایت کنیم.

از کدام بخش‌های کربلا برای کودکان بگوییم

وی در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه برای کودکان از چه چیزی در کربلا باید صحبت کرد و تا چه حد مجاز به بیان وقایع هستیم، گفت: درک خیر و اختیار جزء نیازهای رشدی سن کودکان ۷ تا ۱۴ سال است؛ لذا اگر خواستیم کربلا را برای کودک تبیین کنیم، باید روی انتخابها تمرکز کنیم، به این معنا که برای کودکان بیان کنیم که افراد عاشورایی چه انتخابهایی داشتند، چقدر انتخابهای درستی داشتند و چقدر انتخابهایشان اثرگذار بود. یعنی لازم نیست فقط از کودکانی که در کربلا حضور داشتند، گفته شود، انتخاب آدمها می تواند مهمتر باشد، همچنین انتخابهای غلطی که لشکر مقابل داشتند.

چیت چیان افزود: تبیین نحوه شهادت هر یک از افراد حاضر در کربلا، برای کودک ضرورتی نداشته و اثر تربیتی نیز ندارد و می تواند اثر سوء هم داشته باشد. اما اینکه شهادت را انتخاب کردند و یا حضرت عباس(ع) تشنگی را انتخاب کرد، هیچ وقت از کوره در نرفت و حتی به دشمنانش حرف ناپسندی نزد، اثرات تربیتی مهمی بر کودکان خواهد داشت.

وی در ادامه گفت: صحنه کربلا مملو از صحنه های شجاعت، برادری، مهربانی، عاطفه، شور و حماسه و ... است که می تواند با زبان قصه گویی بیان شود و در این قصه گویی نیز کلی گویی شده و از ورود به جزئیات پرهیز شود. در واقع همانطور که امام حسین(ع) فرمودند؛ «ما رأیتُ الا جمیلا، جز زیبایی در کربلا ندیدم» باید از زیبایی های کربلا گفت.

گفت وگو از سمیه قربانی